

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at personer med dansk indfødsret, der agter at vende tilbage til riget inden for 12 år efter udrejsen, samt de med disse personer samlevende ægtefæller, registrerede partnere og ugifte samlevende med dansk indfødsret bevarer stemmeretten i 12 år efter udrejsen. Det gælder uanset formålet med udlandsopholdet.

Ved at grænsen sættes ved 12 år, bliver der mulighed for ligebehandling af personer, som er omfattet af § 2, stk. 2, og personer, som bliver omfattet af § 2, stk. 3, i overensstemmelse med en praksis i Valgretsnet, som i mange år bevilgede valgret i 12 år.

En valgret på 12 år vil desuden være mere i overensstemmelse med »Regeringsgrundlaget fra 26. november 2001«, som regeringen synes at have glemt. Her gav regeringen et løfte om, at »Alle personer, der for en periode på 12 år arbejder i udlandet, men som har tænkt sig at vende tilbage til Danmark, skal have mulighed for at opretholde stemmeretten i den periode, vedkommende måtte opholde sig i udlandet. På den måde undgås unødigt bureaukratiske komplikationer i forbindelse med ansøgningen om opretholdelse af stemmeret.«

Imidlertid har regeringen i stedet for at holde dette løfte nedsat et udvalg af juridiske eksperter til at vurdere, hvad der i grundlovens § 29 skal anses for »fast bopæl«. Et flertal i Valgretsudvalget (på 4 ud af 6 medlemmer) har skønnet, at grænsen går ved 2 år. Regeringen har herefter valgt at følge dette skøn og foreslå en 2-årsgrænse for stemmeretten. Dette er sket, uanset at andre fremtrædende juridiske eksperter stiller spørgsmål ved, om en grænse på 2 år er mere i overensstemmelse med grundloven end f.eks. en grænse på 8 eller 12 år.

At sætte grænsen ved 2 år på baggrund af et skøn, som der fra flere sider sættes spørgsmål ved, er en krænkende udelukkelse af en stor gruppe af danskere, som arbejder i udlandet for at dygtiggøre sig, og som er et stort aktiv for det danske samfund, når de efter en årrække vender hjem.

Til nr. 2 og 4

Det vil være rimeligt, at der gælder ens regler med hensyn til afgørelse om optagelse på folketingsvalglisten, uanset om der er tale om personer, der er omfattet af § 2, stk. 1, 2, 3 eller 4.

Til nr. 3

Da det ikke har været muligt at nå at gennemføre lovgivningsprocessen så betids, at loven kan træde i kraft den 1. april 2004 eller eventuelt den 1. maj 2004, foreslås ikrafttrædelsestidspunktet udsat til den 1. juli 2004.

Som anført i lovforslagets specielle bemærkninger er baggrunden for det i lovforslagets § 2, stk. 1, anførte ikrafttrædelsestidspunkt den 1. april 2004, at lovforslaget dermed kunne få virkning ved Europa-Parlaments-valget den 13. juni 2004. Nye regler, der skal finde anvendelse ved et bestemt valg, herunder Europa-Parlaments-valget den 13. juni 2004, skal være vedtaget og sat i kraft, ikke blot i passende tid forud for valgdagen, men også i passende tid forud for de tidsfrister for forberedelsen af valget, der er relevante i relation til de nye regler – i dette tilfælde tidsfristen for optagelse på og udarbejdelse af valglisten. Denne tidsfrist indtræder efter gældende regler den 28. maj 2004 for Europa-Parlaments-valget den 13. juni 2004. Ved et ikrafttrædelsestidspunkt, der ligger væsentligt tættere på den 28. maj 2004 end den 1. april 2004, vil der ikke være den fornødne tid til at gennemføre de nye regler. På den baggrund foreslås tidspunktet for lovens ikrafttrædelse udsat til den 1. juli 2004.